

Božidar B. Bagola

Božidar Brezinščak Bagola

SAM SVOJ DOKAZ

(dnevnik općinskog načelnika)

15. siječnja 1993.

Već treći mjesec snalaze me sama razočaranja. Umjesto očekivanog novinskog razgovora u Večernjem listu o mojoj knjizi crtica i priča *Razdruživanje*, objavljenoj prošle godine u ediciji Zagorski cvijeci ogranka Matice hrvatske u Pregradi, ispala je tek smiješna i kratka usputna informacija. Traženi kredit za dovršetak obiteljske kuće ostao je na pukom obećanju. Objavljena priča o prometnoj nesreći na zagorskoj autocesti, u kojoj je poginuo Jadranko Garbin, zapovjednik specijalne policije na Baniji, nije pobudila nikakvo zanimanje njegove obitelji, a još

manje nadređenih mu dužnosnika. Zašto se sve to sa mnom zbiva? Savjet sam, kao i uvijek u sličnim situacijama, potražio u drevnoj *Knjizi promjena* (*Yi jing*), ključnom djelu kineske religijske, filozofske i znanstvene misli. S tom knjigom upoznala me ljeti 1976. pjesnikinja Vesna Parun koja je u to vrijeme bila ludo zaljubljena u nekog crkvenog ljepotana s Kaptola. Kršćansku požudu ublažavala je drevnom kineskom mudrošću koja polazi od prepostavke da ljudska sudbina ovisi o svemirskom poretku koji se neprestano mijenja, i zato ljudi moraju mijenjati svoje ponašanje, kako bi se prilagodili potrebama u prirodi. *Yi jing* je zapravo zbirka proricateljskih shema po kojima se ljudska stanja mogu odrediti pomoću šezdeset i četiri heksagrama. Heksogrami su sastavljeni od šest vodoravnih crta, punih i isprekidanih. Pune predstavljaju mušku silu koja sve započinje, a isprekidane žensku silu koja sve dovršava. Za dobivanje što točnije slike konkretnog stanja najvažnija je potpuna sabranost i precizno postavljanje pitanja. Zatim golim rukama protresemo tri kockice koje na sebi imaju brojku 2 za punu i brojku 3 za isprekidanu crtu. Nakon svakog bacanja zbrajamo brojeve. Zbrojevi sedam i devet znače pune, a zbrojevi šest i osam isprekidane crte heksagrama koje se uvijek upisuju odozdo prema gore. Dobiveni heksagram nalazi se u tablici pod određenim brojem. Otvorimo naznačenu stranicu i pročitamo što nam Knjiga savjetuje. Na moje pitanje u čemu sam pogriješio odgovara mi heksogramom koji glasi: „Maleno je lijepo. Velika unutarnja snaga ogradije se skromnošću čovjekova bića. Na taj način čovjek postojano napreduje u velikoj jasnoći i proživljenom iskustvu. Radi se o prijelaznom vremenu, kad energični nastup ne bi imao uspjeha i stvarao bi samo svađe i nered. Trenutak za velika djela još nije na pomolu, ovo je vrijeme rasta.“

7. veljače 1993.

Kako se moram ponašati prema političkoj stranci kojoj pripadam i kako na najbolji način služiti narodu? Drevna mudrost odgovara mi da jedino pravedna ustrajnost donosi sreću. Promatrajte kako ljudi hrane druge i obratite pozornost kako nastoje hraniti sebe. Uzvišen čovjek je oprezan u govoru i umjeren u jelu i piću. Ne popušta svojim željama i ne traži užitak. Blag i susretljiv posjeduje pravednost i povezuje se s pozitivnim ljudima, kako bi što bolje služio narodu.

Danas se u našoj zemlji provode izbori za županijski dom Hrvatskog sabora, županijske skupštine i općinska vijeća. Ima više od godinu dana kako sam otvoreno zagovarao osnivanje Krapinsko-zagorske županije sa sjedištem u Krapini, radovao se ovim izborima, sve dok me stranački kolege – sebeljubivo plitki i poslušni gorima od sebe – nisu posve gurnuli u stranu, na šesto mjesto stranačke liste za općinsko vijeće. Zato me izbori gotovo i ne zanimaju, nimalo me ne privlače, a pobjeda moje stranke najozbiljnije me plaši zato što je na njenim listama previše prekaljenih „udbaša“ i „kosovaca“, aktivista državne sigurnosti, odnosno političke policije u bivšoj državi. Tako se na listi za županijsku skupštinu našao čovjek koji je do 1990. svake godine najmanje mjesec dana provodio u Pančevu na obuci i provjeravanju kontraobavještajaca boljševičko-komunističkog režima. Kad sam o tome progovorio na stranačkom sastanku, svi su se malčice zbulnili, ali me nitko nije podržao. Na listi za općinsko vijeće nalazi se gospodarstvenik koji je pristupnicu vladajućoj stranci potpisao prije dva mjeseca, a dotad se dr. Tuđmanu podsmjehivao i izrugivao ga na svakom koraku. Doživjevši sve ovo, zaista nemam volje izaći na izbole.

9. srpnja 1993.

Jučerašnji dan bio je namijenjen obiteljskom izletu. Krenuli smo u Zagreb, prvo na Mirogoj. Djeca su zapalila svijeće Stjepanu Radiću, Petru Preradoviću, Augustu Šenoi, Tomislavu Ivčiću, Draženu Petroviću, a u crkvi Krista Kralja svim umrlim velikanima Hrvatske. Potom smo se odvezli na Gornji grad, ostavili auto u Jurjevskoj ulici i pješice krenuli prema Trgu ilirskog preporoda, mimo Zvjezdarnice, Opatičkom do Kamenitih vrata. Odatile u crkvu sv. Marka, pa preko Jezuitskog i Katarinskog trga do kule Lotrščak i gradske uspinjače odakle puca predivan pogled na Donji grad. Vratili smo se do auta i produžili preko Cmroka i Prekrižja u Šestine, na grob Ante Starčevića. Htjeli smo ručati u Šestinskom lagviću, ali nije bilo pizze, te smo produžili u zoološki vrt. Nakon dvosatnog razgledavanja životinja, nastavili smo vožnjom preko Sesveta u Prepuštovac gdje smo ručali u poznatom izletištu. Djeca su bila više nego zadovoljna. U četiri popodne stigli smo preko Kaštine i Laza u Mariju Bistrigu. Supruga Branka dugo je klečala pred zavjetnim kipom u crkvi, a potom smo od postaje do postaje križnog puta prošli kalvarijom i odsjeli u lijepo uređenom lokalnu gdje su djeca pojela pizzu. Sretan sam što dijelim sreću s članovima obitelji i uživam sa svojim najmilijima. Na takvim obiteljskim izletima uvijek se s nekom sjetom sjećam svojih hodočašća s bakom Terezijom, a ponajviše s ocem Viktorom. Bila su to druga vremena, mnogo bliža Gjalskijevim romanima, negoli li radoznalosti naše djece. Danas je, pored tolikih načina otuđivanja, prava mudrost održati obitelj na okupu, zajedno se radovati na obiteljskom izletu. Ponekad predbacujem sebi zašto tako rijetko pišem stihove. Možda upravo zbog obiteljske topline. Uz andeoske osmijehe i bezazlenu radoznalost troje djece iščezava poriv za pisanjem stihova, iako se svog pjesničkog poziva ne mislim posve odreći. Sada

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

je najvažnije ljubavlju zalijevati zajedništvo obitelji, kako bismo dugo, dugo ostali zdravi, vedri i zeleni.

26. srpnja 1993.

Mjesecima već svako jutro, odmah nakon buđenja, čitam odlomke iz Kurana, koji mi nakon svakog čitanja postaje manje svet, a više svjetovan, u službi ovozemaljskih sila – arapskog ujedinjavanja nasuprot neiskorjenjivim Židovima. Muhamed se poslužio lukavstvom preuzimanja starozavjetnih proroka, vođa i božjih miljenika pod okrilje svoje objave, koja nasuprot prijetećem kršćanstvu naglašava jednog i jedinog Boga – Alaha – čiji su poslanici svi židovski proroci, pa i sam Isus, a najveći među njima je naravno Muhamed. Morao je biti čovjek jake vjere i uvjerenja da je na pravom putu, jer u protivnom zacijelo ne bi povukao toliko sljedbenika za sobom. A jesam li ja na pravom putu? Na što moram naročito paziti u obnašanju i izvršavanju dužnosti, želim li kročiti pravim putem? *Knjiga promjena* odgovara mi da treba polako napredovati, treba znati da uspjeh privlači ulizice i prišipetlje, koji ispočetka mogu biti od neke koristi, ali se kasnije zalijepe poput čička i vise na čovjeku još dugo vremena nakon što su prestali biti od bilo kakve koristi. Treba ih što prije odbaciti.

7. studenoga 1993.

Suosjećam sa svojom suprugom Brankom, Hrvaticom iz središnje Bosne. Danima već strahujemo zbog ratne opasnosti njenog rodnog mesta, gradića i općine Vareš. Prije dva mjeseca Kraljevu Sutjesku popalile su i totalno uništile muslimansko-mudžahedinske snage. Prognani Hrvati krenuli su na križni put preko Vareša u Kiseljak, Kreševo i Fojnicu. U Varešu je nastalo užasno stanje, jer se samo dio prognanika uspio preko srpskog teritorija prebaciti u Kiseljak, a veći dio ostao je u gradiću na Stavnji, uglavnom na ulicama, bez struje i vode, bez hrane i lijekova, odjeće i obuće. Pripadnici bošnjačko-muslimanske armije započeli su sredinom listopada oružani napad na područje općine Vareš i počinili masakr hrvatskog pučanstva, na što su hrvatski branitelji uzvratili spaljivanjem muslimanskog sela Stupni dô, zbog čega su muslimanski specijalci iz Sarajeva pojačali agresiju na Vareš. Tijekom agresorskih napada ubijeno je preko sedamdeset civila hrvatske nacionalnosti, od kojih su mnogi masakrirani. Posljedice napada su drastične. Iz grada se pod prsilom moralo iseliti desetak tisuća Hrvata koji su konvojima krenuli prema Hercegovini.

Koliko smo uspjeli doznati, naša rodbina, naši mili i dragi, preživjeli su doduše sve te strahote, ali njihovi životi su na kocki, mnogi od njih nalaze se u konvojima bez ičega, tek s plastičnom vrećicom u ruci. A sve to zahvaljujući razularenim vojskama u kojima prevladava nedisciplina, raspirivanje nacionalne i vjerske mržnje, samovoljno zapovijedanje koje nužno vodi narodne mase, nedužno stanovništvo, u strašne nevolje i nesreću.

4. ožujka 1994.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Bojim se da u svojim stranačkim kolegama nemam pravedan i pošten oslonac. Mnogi od njih ne drže nimalo do mog načelničkog autoriteta. Je li to posljedica mojih postupaka? Moram li biti odlučniji prema pojedincima koji svoj osobni interes nadređuju interesu općine? Posjedujem li zdrav osjećaj za pravednost? Kako se suprotstaviti glupostima i sitničarenjima zajednjivih ljudi koji me okružuju? Mislio sam da mogu bez dnevničkog zapisivanja, ali naprsto ne ide. Iako sam od Nove godine naovamo puno radio za svoju dušu, bez dnevničkog zapisivanja osjećam se isprazno. Zato želim nastaviti s bilježenjem važnijih susreta i doživljaja, a naročito sačuvanih prizora iz snova koje držim najvećom dragocjenošću cjelovitog bivanja ovdje na zemlji.

U Zagrebu je održana sjednica vijeća nacionalne obrane na kojoj je predsjednik Tuđman obrazložio teško stanje u sudstvu, ustvrdivši da postoji komunistički lobi sa svojim mutnim željama i namjerama kočenja razvoja hrvatske države. Danas se osjećam svježe i rasterećeno, premda ne baš poletno. Razmišljam o svojoj stvaralačkoj otupjelosti, o kratkoj prići koju namjeravam napisati. Čini mi se kao da kalendarski dani neumoljivo jure, ostavljajući me na cjedilu vremena.

23. travnja 1994.

Točno u jedanaest sati spustio se helikopterom na igralište kraj osnovne škole Viktora Kovačića u Humu na Sutli hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman. Pozdravio sam ga i rukovao se s njime odmah iza župana dr. Franje Kajfeža. U neposrednom razgovoru djeluje mnogo srdačnije nego na televiziji. Više od sat vremena razgovarali smo u uredu direktora tvornice stakla Straža.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Spomenuo sam mu da se nalazi u zavičaju pjesnika Rikarda Jorgovanića, arhitekta Viktora Kovačića, patologa Ljudevita Juraka i bibličista Adalberta Rebića, što ga je očito vrlo ugodno iznenadilo. No, cijelo vrijeme susreta s Predsjednikom bio sam vrlo ojađen ljudskom niskošću predsjednika općinske organizacije Hrvatske narodne stranke koji je nepuna dva tjedna ranije za poslovnim ručkom govorio sve najgore o Tuđmanu, a prilikom današnjeg susreta zamalo da ga nije na rukama nosio i ljubio mu koljena. Prilikom uzlijetanja helikoptera domaći kuburaši svojevoljno su zapucali iz kubura, na što je oštro reagirao zapovjednik osiguranja. Žalosno je da su upravo članovi vladajuće stranke bili najglasniji u svadi s policajcima, pokazujući im svoje stranačke iskaznice i uzvikujući kako njima nitko ništa ne može. Takvo ponašanje je anarhija, a ne demokracija.

Srećom, mnogo radosniji bijahu susreti s dragim gostima iz Opuzena. Naime, oko devet prije podne doputovali su iz doline Neretve članovi mješovitog pjevačkog zbora opuzenske župe sv. Stjepana, župnik don Vinko Sanader, časna sestra Marinela Delongo, Darko Popić sa suprugom Jadrankom u ime ogranka Matice hrvatske, članovi dramske sekcije, te moj kolega književnik i urednik Stjepan Šešelj, potpredsjednik Matice hrvatske. Svi gosti bit će smješteni kod naših obitelji. Za vrijeme dvodnevног boravka pjevat će na svečanoj misi u župnoj crkvi Majke Božje Taborske te održati koncert duhovnih i svjetovnih pjesama u crkvi sv. Petra u Prišlinu. Dramsko kazalište iz Opuzena nastupit će u kinodvorani s ulomcima predstave *Urotnici* u čast i spomen na Petra Zrinskog i Frana Krstu Frankopana koji su 30. travnja 1671. u Bečkom Novom Mjestu bili osuđeni na smrt odsijecanjem glave i desne ruke.

11. lipnja 1994.

Za predsjednika Matice hrvatske ponovno je izabran Vlado Gotovac. To me iskreno razveselilo, međutim način na koji se ta vijest publicira ponovno me prožima tjeskobom i hladnoćom zbog političke netrpeljivosti. Tom događaju jedva da je poklonjena minimalna važnost u sredstvima javnog priopćavanja, samo zato što Gotovac nije u milosti stranke na vlasti i njenih gorljivih uskogrudnika. U takvim trenucima rastužim se nad svojom pripadnošću toj stranci, i upravo me ta tuga učvršćuje u spoznaji da moram ustrajavati baš unutar nje, u njenim redovima, kao osoba koja se ne predaje, a još manje prodaje. Odlučio sam dragom Vladi napisati pismo i čestitati mu na izboru.

18. prosinca 1994.

Morati je spoznajna, a htjeti osjećajna odvažnost. Prvom se ponosim, ali druga me ljudja kao nemoćnu trsku na vodi, i to ustajaloj vodi smradnog opijanja i prizemnog brbljanja. Jesam li doista nemoćna trska? Ili mogu odoljeti svim vjetrovima napasti i nastranosti? U ovim adventskim danima, kad je na djelu veliko pospremanje, moram i ja pospremiti svoje slabosti. Moram i hoću!

Zapisujem ove retke nakon jučerašnjeg cjelodnevnog obiteljskog opuštanja i zapljuskivanja ljubavi, nepatvorene ljubavi žene i djece. Sanjao sam susrete s prijateljima i zbornik s mojom pričom za koju će tek dobiti nagradu. Sanjao sam također razgovor s visokim dužnosnicima glede mog postavljanja za javnog bilježnika ili nešto slično toj funkciji, te molio

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

prepostavljenog, koji nije sličio dr. Kajfežu, da me barem još godinu dana ostavi na sadašnjoj dužnosti. Vjerojatno zato što nemam problema sa suradnicima, ni u poglavarstvu ni u vijeću. Prekučer je na sjednici poglavarstva bez većih primjedaba usvojen prijedlog rebalansa za ovu i proračuna za narednu godinu. Nalazim se dakle na vrhuncu obnašanja dužnosti nakon čega neminovno slijedi silazna putanja. Ali ta putanja mora voditi do drugog vrhunca, daj Bože, da me vodi bliže samom sebi i književnom stvaralaštvu!

14. veljače 1995.

Prije podne bio sam u Samoboru na razgovoru s predstavnicima tamošnje tvornice kristala u kojoj bi se htjeli zaposliti neki staklari iz naše općine. To trebamo izvesti u dogovoru s upravom tvornice kristala u Rogaškoj Slatini, kako ne bi došlo do masovnog otpuštanja naših radnika. Na povratku iz Samobora svratio sam do prijatelja Mile Babića, bosanskog fratra, prognanika iz Sarajeva i privremenog gvardijana samostana u Podsusedu. Za danas popodne imao je zakazan susret s Ivanom Kordićem, bosansko-hercegovačkim književnikom iz Sarajeva. Zajedno smo otišli u Kaptolsku klet. Kordićeva blagost i šarm visokog, otmjenog Sarajlije, njegovo poštovanje i ljubav prema bosanskim franjevcima, podsjeti me na Ujevićevu pjesmu *Visoki jablani*. Jutros sam tu pjesmu ponovno pročitao i uvjerio se kako doista pristaje Kordićevoj stasitosti. Susret sa sarajevskim pjesnikom, pripovjedačem, eseјistom, kazališnim i književnim kritičarem i razmjena naših knjiga najljepši je događaj mog javnog djelovanja i duhovnog poniranja.

3. svibnja 1995.

Danas je općinu Hum na Sutli posjetio Matija Malešić, slovenski veleposlanik u Zagrebu, sa svojim suradnicima i Mladenom Hanzlovsckym, predsjednikom Društva hrvatsko-slovenskog prijateljstva. Čestitao mi je na uspješnom povezivanju kultura dvaju susjednih naroda i u znak zahvalnosti poklonio veliku monografiju *Plečnikovi kelih* (Plečnikovi kaleži). Vjerojatno ga je na to ponukala moja nedavno objavljena knjiga *Zapisi jednog bogoslova* o kojoj smo najviše pričali. S velikom pozornošću i neprikivenim divljenjem slušao je iskreno priznanje da su na moju mladenačku duhovnost i prepoznavanje samog sebe najviše utjecali poznati slovenski teolozi dr. Franc Rodé i dr. Tone Stres te slovenski književnici Edvard Kocbek, Veno Taufer i Franci Zagoričnik. Velikom pjesniku, partizanu i kršćanskom vjerniku Kocbeku nosio sam na ogled svoj pjesnički prvijenac, a avangardno neukrotivom uredniku Zagoričniku i nadasve ljubaznom Tauferu otkrivaо svoje stvaralačke sumnje koje su urodile mojim jedinim životnim zavjetom: biti iskren samom sebi!

Monografija *Plečnikovi kelih* usmjerila je moju priču na još jednu bitnu poveznicu dvaju susjednih naroda. Naime, Jože Plečnik odlikuje se izvornom slovenskom arhitekturom, baš kao što se Viktor Kovačić, rođen u općini Hum na Sutli, odlikuje izvornom hrvatskom arhitekturom. Obojica su pohađali obrtničku školu u Grazu, a u Beču je na elitnoj Akademiji primijenjene umjetnosti obojici bio učitelj glasoviti arhitekt Otto Wagner. I jedan i drugi rješavali su cjelovito i izvorno urbanističke probleme, Plečnik u Ljubljani (Tromostovje, Arkade gradske tržnice, Šetalište Tivoli, gradsko groblje Žale, te najpoznatija zgrada Nacionalne i univerzitetske knjižnice), a Kovačić u Zagrebu (projekti regulacije Kaptola, Tomislavova trga, Jezuitskog trga,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

crkva sv. Blaža, te najpoznatija zgrada Hrvatske narodne banke). Šteta da je Kovačić umro u pedeset i prvoj godini te ga je samo dvije godine stariji Plečnik nadživio pune trideset i tri godine. Zajedno smo zaključili da bi možda bilo dobro potaknuti središnja slovenska i hrvatska društva arhitekata na organiziranje simpozija o dvojici najizvornijih nacionalnih arhitekata dvaju susjednih naroda.

Na kraju me veleposlanik obradovao još jednim novim saznanjem, pričao mi je o svom imenjaku i prezimenjaku, slovenskom pripovjedaču Matiji Malešiću koji je 1920. završio studij prava u Zagrebu. Pisao je pripovijetke s moralnom i socijalnom tematikom (*Kruh, Živa voda*). Ručali smo u restoranu na Sutli gdje je gospodin Hanzlovsky imao dogovoren sastanak s predsjednicima humskih kulturnih društava (mješoviti pjevački zbor, limena glazba, tamburaši, folkloraši, dramska sekcija) u vezi njihova skorog nastupa u njegovoј radijskoj emisiji Eterom bez granica.

13. rujna 1995.

Čitam pisma Dietricha Bonhoeffera. Njegova knjiga *Otpor i predanje* vraća me iskonском, pravom sebi, sretnom u slušanju Bacha, pospremanju svojih zabilješki i pripremanju, sabiranju bilješki za novi rukopis, možda kratke proze, a možda i radiodramskih tekstova. Vjerujem da će uskoro nastaviti i s pisanjem stihova. Valja mi se što manje zamarati prizemnim stanjima i ljudima, političkim smicalicama i lažnim obećanjima. Vjerujem u dobar završetak višemjesečnih trzavica, kad će obavljati poslove koji me istinski vesele i kad će se stvaralački ponovno roditi.

Bonhoefferova knjiga *Opor i predanje*, njegova pisma iz zatvora tijekom ratnih godina, uistinu je prava duhovna hrana u danima mog osobnog otpora prljavim životnim okolnostima i predanja istinskom, osobnom i nadosobnom, stvaralačkom življenju. Zanimljivo je da sam tu knjigu kupio davne 1974. Tada sam je površno, više iz znatiželje pročitao i ostavio na polici za knjige u roditeljskoj kući. Prije mjesec dana sestra Zlata čistila je sobu s mojom policom. Sve knjige prenio sam u svoju radnu sobu, a kad sam ih počeo slagati, izdvojio sam upravo Bonhoeffera i počeo ga ponovno čitati s dostoјnjim poštovanjem i ushićenjem.

23. studenog 1995.

U Društvu hrvatskih književnika čekao me Željko Ivanković, hrvatski i bosanskohercegovački pjesnik, pripovjedač, publicist i novinar, rodom iz Vareša. Upoznali smo se početkom osamdesetih, dok je uređivao sarajevski časopis *Lica*, a u tjedniku *Odjek* objavio je prikaz mog romana *Traganje za samim sobom*. Dočekao me sa svoje tri knjige koje su mu ove godine izašle u Zagrebu. Razgovarali smo o licemjerju brojnih poznanika, o pojedinim izvršiteljima zločinačkih projekata, o očajničkom preživljavanju na sarajevskom Višnjiku. Rastali smo se ispred Hrvatskog narodnog kazališta. Tu se trebao naći s nekom urednicom, a ja sam produžio prema Zagrepčanki, u veleposlanstvo Republike Slovenije, gdje je veleposlanik Matija Malešić organizirao domjenak za članove, urednike i suradnike Društva hrvatsko-slovenskog prijateljstva i njihova glasila *Prijatelj*. Uz veleposlanika i njegove suradnike bili su tu urednik Mladen Hanzlovsky, akademik Vladimir Ibler, slikar Ivan Lacković Croata, kroatolog Alojz Jembrih,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

glazbenik Dragutin Križanić iz Brežica, glumac Bobi Marot i Tihomir Telišman iz Ministarstva vanjskih poslova. Sve nazočne toplim je riječima pozdravio veleposlanik Malešić, o glasilu *Prijatelj* govorio je glavni urednik Hanzlovsky, a glazbenik iz Brežica otpjevao je zajedno sa svojom suprugom dvije slovenske i dvije hrvatske popijevke. Potom je nastavljen domjenak uz bogat stol s toplim jelima i kolačima. Konobari su nas nudili izvanredno dobrom sortom vina, slovenskim zelenim silvancem. Od svih lijepih trenutaka najdraže mi je bilo upoznavanje s Tihomirom Telišmanom kojemu sam povjerio svoje četveromjesečno iščekivanje poruke glede zapošljavanja u diplomaciji. Rekoh mu da sam zamolbu i fotokopije potrebnih dokumenata poslao još u kolovozu. Uzeo je moj broj telefona i dao mi svoj, obećao mi da će još tijekom dana sve provjeriti i organizirati razgovor sa mnom u ministarstvu. Sam će se osobno založiti da dobijem mjesto u Sloveniji. Možda će me on već danas navečer nazvati, ako pak neće, onda ga svakako moram nazvati sutra ujutro. Sav sretan slušao sam Bobija Marotija koji nam je pričao svoje dogodovštine, kako je često puta izlazak sunca zamijenio s izlaskom mjeseca, zbog prolumpane noći naravno. Recitirao nam je, kako reče, njemu najdraži sonet nesreće Franceta Prešerna na slovenskom, jer on je Slovenac iz Maribora i kao takav hoće biti i ostati hrvatskim glumcem. Bilo je zaista lijepo, zajedno smo konstatirali kolega Jembrih i ja, rastajući se na tramvajskoj stanici u Savskoj.

sinu, te preobučen u časnika jugoslavenske vojske ulazi u vojarnu i spašava sina zajedno s oružjem kojim je major iz vojarne prijetio otoku. Nekoliko puta gledao sam tu komediju koja se pretvorila u domaći kino-hit, a njen autor u jednog od poznatijih hrvatskih filmaša.

Sinoć sam pogledao *Maršala*, Brešanov najnoviji film. I ovog puta riječ je o golicavoj pučkoj komediji, o dozlaboga karikiranoj političkoj stvarnosti jednog hrvatskog otočića devedesetih godina. Općinski načelnik (odlična gluma Ive Grugurevića) koristi „čudo“ javljanja duha maršala Tita na mjesnom groblju u svoje sebično prevarantske svrhe. Preko noći je privatizirao muzej narodne revolucije i jedini hotel u gradiću, zasjenivši taj grabež pojavljivanjem umobolnika preobučenog u maršalsku uniformu i imitiranjem nekadašnje socijalističke stvarnosti. Užasno dosadno, nategnuto, popraćeno glasnim prdežem i ponekom dosjetkom scenarista Ive Brešana. Najviše me razgnjevio i oneraspoložio sam završetak, završna slika u kojoj krajnje nezgrapni policajac novog režima izgovara kako je u Maršalovo vrijeme ipak bilo časno živjeti. Možda je upravo i jedino zbog te rečenice film dobio europsku nagradu, nagradu onih klanova u Europi koji ne mogu prežaliti Titovu Jugoslaviju, a još teže podnose samostalnu i međunarodno priznatu suverenu Republiku Hrvatsku.

13. veljače 2001.

Politička situacija u Hrvatskoj ovih je dana izvan svake pameti. Ne zna se tko radi veće pogreške u koracima, vladajuća šestorka ili oporba. Prva je prije dva mjeseca donijela ustavne promjene, a sada bi mijenjala Ustav radi ukidanja županijskog doma u Hrvatskom saboru. Na tu nepomišljenost bezobrazno je reagirala oporba, posluživši se legitimnom odlukom suda o privođenju generala Mirka Norca. Svaka čast i poštovanje svima koji su Hrvatsku branili od srpskog agresora i oslobodili je u sjajnim akcijama Domovinskog rata. Ali čemu sad to hrvatsko

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

ruglo, zašto se iza hrabrih i herojskih generala skrivaju najmračnije sile, ljudi koji su rat bogovski iskoristili za sebe, svoju promidžbu i bogaćenje. Tobožnjom obranom generala Norca žele se opet dokopati vlasti. Sve se u konačnici svodi na najgori oblik borbe za vlast. Naravno da izbori u tome znatno prednjače. Zato moram u ovim predizbornim danima biti umjereni aktivan, da mi od prevelike zahuktalosti ne bi izmaklo ono najvažnije – sam izbor.

2. siječnja 2003.

Novu godinu dočekao sam zajedno s Brankom na Trgu bana Jelačića u Zagrebu. Popili smo po čašu kuhanog vina i smjestili se na postolju jednog kandelabra, dvadesetak metara udaljenog od glavnebine na kojoj je Drele bio u ulozi šefa parade, a nastupali su sat vremena poznati Zagrepčani Zvonko Špišić, Drago Diklić, Ivica Šerfezi, Vice Vukov, Zdenka Vučković i drugi. Pola sata okupljenima je temperaturu dizala Nina Badrić, a u novu godinu uvela nas je Severina uz gradonačelniku Vlastu Pavić i silan vatromet. Pojedinci koje je pogodila lopta ispucana pomoću velike praćke s pozornice nagrađeni su šampanjem, a uporniji posjetitelji mogli su kušati i odojak koji se pekao uz pozornicu. Nezaboravan doživljaj.

11. travnja 2003.

Teško je pjesnički živjeti u ulozi općinskog načelnika, ali nije nemoguće. Odlučio sam napisati zbirku pjesama na kajkavskom jeziku, ponukan čitanjem *Regula roditelov i drugih starešeh* Jurja Muliha, najpoznatijeg misionara i propovjednika u prvoj polovici osamnaestog stoljeća. Propješačio je sva mjesta sjeverne Hrvatske, noseći na leđima drveni misionarski križ.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Propovijedao je na kajkavskom, štokavskom i gradiščansko-hrvatskom narječju. Napisao je brojna poučna i književna djela među kojima je najzanimljivija *Škola Kristuševa* u kojoj je objavljen prvi bonton na hrvatskom kajkavskom književnom jeziku.

Točno u jedanaest sati predvodio sam delegaciju na službenom prijemu kod predsjednika Društva hrvatskih književnika, akademika Slavka Mihalića. Dočekao nas je starački umorno, ali još uvijek egzistencijalistički budno u svom pjesničkom oblaku. Tajnik Željko Knežević ostavljao je više dojam pravničke neuhvatljivosti, negoli pjesničke jednostavnosti. Nakon službenog dijela zadržao sam se u razgovoru sa Stjepanom Čuićem, Antom Stamaćem, Milom Maslaćem i Ivanom Božićevićem. Nimalo zanimljiva prepričavanja i književnička ogovaranja. Nikad se u prostorijama Društva hrvatskih književnika nisam osjećao književnikom, već jedino sporednim likom koji jedva čeka da se na Trgu bana Jelačića otarasi svih nebuloza svojih sugovornika. Morao sam u Ministarstvo vanjskih poslova na stastanak općinskih načelnika s pomoćnicom ministra koja će nas pobliže upoznati s procedurom osnivanja turističkih zona.

28. svibnja 2003.

Danas je u posjetu Krapinsko-zagorskoj županiji premijer Ivica Račan. U njegovoј pratnji su ministri gospodarstva i zdravstva Ljubo Jurčić i Andro Vlahušić te ministrica u Vladi Gordana Sobol. U Krapini su razgovarali s članovima županijskog poglavarstava, a potom su svi zajedno posjetili tvornicu stakla Vetropack Straža u Humu na Sutli. Premijeru sam poželio srdačnu dobrodošlicu u gospodarski vrlo stabilnoj i perspektivnoj općini čiji stanovnici smo s pravom ponosni na gospodarske tvrtke te na stotinjak malih poduzetnika i obrtnika. Svoje obraćanje

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

završio sam riječima: „Čarobna ljepota humskih krajobraza i vidikovaca nadahnjivala je stvaralaštvo hrvatskih književnika Rikarda Jorgovanića, Janka Leskovara i Gustava Krkleca. Iz naše općine krenuo je put Graza, Beča i Zagreba nadareni Viktor Kovačić, jedan od najpoznatijih hrvatskih arhitekata, koji je početkom dvadesetog stoljeća u Zagrebu projektirao Trg kralja Tomislava, tržnicu Dolac, te zgradu Hrvatske narodne banke. Budući da nemate vremena barem malo uživati u čarobnoj prirodi humskog podneblja, neka vas zgrada Hrvatske narodne banke u Zagrebu trajno podsjeća na općinu Hum na Sutli u kojoj vas od srca pozdravljam i želim vam ugodan boravak među nama!“

Iz tvornice stakla uvaženi gosti otputovali su u posjet tvornici Tondach u Bedekovčini. U Zaboku su posjetili tamošnji Dječji vrtić Zipkica, razgledali industrijsku zonu te lokaciju buduće opće bolnice na Bračku. Cjelodnevni posjet okončali su na otvorenju sajma i izložbe zagorskih vina kojemu je premijer Račan bio kum.

7. studenog 2003.

Borim se s ljuticom, škorpionom u sebi. Naime, prije tri dana saznao sam da nisam uvršten na izbornu listu za saborskog zastupnika, već se na mom mjestu našao čovjek koji me prije nepuna dva tjedna uvjeravao kako je osobno sve poduzeo da budem na listi. To saznanje izazvalo je u meni gnušanje i prezir, tjera me da se otvoreno obračunam s ljigavcima i pripuzima, a s druge pak strane, svjestan sam da bih time samo dolijevao ulje na vatru njihova licemjerja. Ovog puta moram mudrošću prevladati buntovnost u sebi.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Na web stranicama Humskog foruma pozvao sam sve zainteresirane građane, a osobito mlade Humčanke i Humčane da dođu na javnu tribinu o općinskom proračunu za iduću godinu. Pripremili smo tiskanu brošuru i poštom je dostavili svim vijećnicima, članovima poglavarstva, komisija, odbora, povjerenstava te izabranim domaćinstvima u svakom selu. Nadam se da će je svi s velikim zanimanjem pročitati, upoznati s njenim sadržajem susjede i suseljane, te dobro pripremljeni doći na tribinu. Brošura na pregledan i jednostavan način predočava podatke o svim značajnijim poslovima koje smo ove godine izvršili u našoj općini, o svim objektima koje smo izgradili, pa i o onima koje smo namjeravali izgraditi, ali nam to nije bilo moguće zbog viših sila (npr. izgradnja sortirnice iskoristivog otpada). Ono što će građane zacijelo najviše zanimati jesu podaci koji govore o tome s koliko novčanih sredstava će općina raspolagati u idućoj godini i u što će ta sredstva trošiti. Grafički prikazi zorno predočavaju kako izgleda proračunski kolač, od čega je sastavljen i kako ćemo ga podijeliti.

18. travnja 2004.

Jutros sam u *Bilježnicama* Emila Ciorana pročitao zanimljivu misao: "Jedina prava zajednica je ona koja se zasniva na duhovnom srodstvu, a ne na nacionalnom ili ideološkom. Osjećam se solidarnim samo s onima koji me razumiju i koje ja razumijem, onima koji vjeruju u neke vrijednosti nedostupne gomili". Razmišljaj o sinoć održanoj sjednici županijskog odbora seljačke stranke na kojoj se osim mene nitko nije usudio otvoreno progovoriti o lošim unutarstranačkim odnosima. Kasnije su mi, uz čašicu vina ili soka u obližnjem lokaluu, pojedinci počeli polako prilaziti lica iskrivljenih glupim umiljavanjem. Toj zajednici zacijelo ne pripadam,

ali mi u njoj valja živjeti i proturječiti joj. Ljudi s kojima živim i među kojima djelujem nisu moji duhovni srodnici, ali su egzistencijalni suputnici i voljena bića bez kojih je nezamisliva draž postojanja, divljenja i zahvaljivanja. To su moji Zagorci i susjedi Štajerci, Hrvati i Slovenci, tako zanosni i gorljivi u svojoj skučenosti da me svakog jutra primoravaju na traženje duhovnih srodnika daleko izvan sutlanskog podneblja.

2. siječnja 2005.

Ujutro smo obavili svoju građansku dužnost i glasovali za jednog od trinaestero predsjedničkih kandidata: Stjepan Mesić, Jadranka Kosor, Boris Mikšić, Đurđa Adlešić, Slaven Letica, Ljubo Ćesić, Ivić Pašalić, Anto Kovačević, Miroslav Blažević, Miroslav Rajh, Doris Košta, Mladen Kešer i Tomislav Petrk. Nakon toga otišli smo u Sisak, zaustavili se na Viktorovcu kod crkve sv. Marije, poklonili se spomen-poprsju mučki ubijenog župnika Antuna Grahovara, zatim prošetali glavnim gradskim grobljem, tražeći obiteljsku grobnicu generala Janka Bobetka. Taj me general oduševio svojom odvažnošću još za vrijeme hrvatskog proljeća, kad se priključio hrvatskim reformistima pa je odlukom Josipa Broza Tita isključen iz Jugoslavenske narodne armije zajedno s još devetnaest hrvatskih generala. Do osamostaljenja Republike Hrvatske nije mogao javno govoriti niti djelovati. Tijekom Domovinskog rata bio je zapovjednik na južnom bojištu, a potom načelnik glavnog stožera oružanih snaga Republike Hrvatske. Pročitao sam njegovu knjigu *Sve moje bitke* iz koje sam zapamtio rečenicu: „Imam čist obraz koji mi dopušta da iza sebe ostavim pisani trag o svemu što sam radio i dovršio kroz svoj više od pet desetljeća

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

dug vojni i politički život“. Odlučili smo poslije ručka kod naših rođaka u Capraškim poljanama otići u Bobetkovo rodno selo Crnac kraj Siska, što smo i učinili.

8. travnja 2005.

Na televiziji pratimo prijenos sahrane pape Ivana Pavla II., velikog čovjeka, pjesnika i prvosvećenika koji je gajio posebnu naklonost prema Hrvatskoj. Aktivno je podupirao ostvarenje hrvatske težnje za samostalnom državom i za prestanak ratova na prostoru bivše Jugoslavije. Kad su ga najavili: „Habemus papam Karol Wojtyla!“, mnoštvo se na trgu sv. Petra pitalo tko je taj i odakle dolazi. Karol kao da se netom vratio s plivanja, veslanja ili skijanja, oran za studij književnosti i filozofije, zaljubljenik u amatersko kazalište, pjesnik u kamenolomu. Sasvim neočekivano pojavio se na povijesnom balkonu papinske palače, otvorivši širom vrata i prozore: „Ne bojte se najmlađeg pape!“ koji dolazi iz naroda drevnih Slavena, nimalo spreman za metak u trbuh, još manje za metak koji će zamalo promašiti srce, ali u svako doba spreman ispričati se i dobrostivo poljubiti zemlju zbog svih povijesnih zlodjela. Diljem svijeta odzvanja njegov poziv na kolektivno ispitivanje savjesti. Diljem svijeta širi se njegov poljubac zemlje u zloglasnom Auschwitzu, mjestu strave i užasa. Diljem svijeta pamti se njegov zagrljaj židovskog rabina u rimskoj sinagogi. Pamtim ga po tumoru debelog crijeva, po iščašenoj ključnoj kosti, po slomljenoj bedrenoj kosti. Kad su ga danas mrtva izložili pred milijunskim mnoštvom na trgu sv. Petra, više se nitko ne pita, pa tako ni ja, tko je taj i kamo odlazi.

18. svibnja 2005.

Na izborima smo nadmoćno pobijedili i dobili sedam vijećnika, čemu smo se i nadali. Ta je pobjeda utoliko značajnija što smo u međuvremenu saznali da je poraženi proivnik, općinska organizacija narodnjaka, spremala kompletну smjenu općinske vlasti. Imali su svog kandidata za načelnika, trebalo im je samo dobiti pet vijećnika, a dobili su svega dva. Jučer sam sve potencijalne koalicijske partnere pozvao u svoj ured, predao im tekst sporazuma o postizbornoj suradnji i zamolio ih da ga prouče i pripreme se za potpisivanje. Vijećnici narodne stranke bili su vidljivo pokisli, a kakve su im namjere bile vidjelo se iz njihovog pitanja namjeravamo li mijenjati predsjednika nadzornog odbora Humkoma iz njihovih redova. Odgovorio sam da to ovisi o raspravi i odluci općinskog vijeća.

Mislim da bi za našu stranku bilo najbolje ne ulaziti u koaliciju s narodnjacima. Ali to moramo tako izvesti da ne stvorimo od njih još žešćeg neprijatelja. Važno je raskrinkati njihove interesne namjere i zakulisne igre, a zadržati dostojanstvene i odgovorne odnose sa svim poduzetnicima i obrtnicima koji ih podržavaju izravno kao članovi ili neizravno kao pripadnici jednog te istog interesnog klana.

28. svibnja 2005.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

U rukama držim svoju najnoviju i najopsežniju knjigu *Sutla kao sudbina* koja je ugledala svjetlo dana kod nadobudnog zagorskog nakladnika Borisa Krizmanića iz Pregrade. Ispunja me zadovoljstvo, ali i neka pritajena strepnja, hoće li biti dobro primljena u hrvatskoj javnosti i hoće li nakladnik pokriti sve troškove, premda je za početak dobio potporu Ministarstva kulture. Uz knjigu na slovenskom jeziku *Moje slovenske izkušnje* ovo je svakako najljepše opremljena i tvrdo ukoričena knjiga. Prvu neslužbenu promociju imao sam danas na godišnjoj izbornoj skupštini Društva prijatelja općine Rogatec. Preko stotinu slušatelja, mojih slovenskih prijatelja, bilo je oduševljeno čitanjem eseističkih odlomaka i pjesama na hrvatskom i slovenskom jeziku, što se moglo zaključiti po burnom pljesku i srdačnim čestitkama.

3. lipnja 2005.

Danas sam po treći put izabran za općinskog načelnika. Općinskim vijećnicima, djelatnicima općinske uprave i časnim uzvanicima, a preko njih i svim biračima zahvalio sam se na podršci koje zacijelo ne bih imao da u svom prvom i drugom dužnosničkom mandatu nisam načelničku dužnost obavljao savjesno i odgovorno. To namjeravam i dalje činiti. Uvijek sam naglašavao, a naglašavam i sada, da općinu moramo prihvati kao svoju malo širu zavičajnu obitelj. Načelnik je glava te obitelji. On zajedno s članovima općinskog poglavarstva i stručnim suradnicima predlaže dugoročne smjernice i sasvim konkretnе projekte za ostvarivanje općeg dobra i boljštika svih stanovnika općine. Mi imamo jasno i detaljno razrađene pogradske smjernice za naredno

razdoblje. Pred nama su veliki zadaci i poslovi: završetak izgradnje vodoopskrnog podsustava Kostel-Klenovec; izgradnja vodoopskrbnog podsustava Harina Zlaka-Hum na Sutli; izgradnja sortirnice komunalnog otpada i sanacija deponija; izgradnja nogometnog igrališta; adaptacija i uređenje općinske vijećnice; uređenje i opremanje zone malog gospodarstva Draža; uređenje ambulante, ljekarne i stambenog prostora u započetoj i nedovršenoj zgradi u samom središtu općine; te otkup zemljišta, uređenje autobusnih stajališta i postavljanje nadstrešnica. Pored ovih kapitalnih objekata kontinuirano nastavljamo s asfaltiranjem novih dionica općinskih cesta, popravkom cesta, saniranjem odrona i klizišta, izgradnjom javne rasvjete, te sa svim ostalim djelatnostima zacrtanim godišnjim planom i proračunom. Pozvao sam sve vijećnike da u ostvarivanju tih programa ne budemo stranački podijeljeni, da ne bude nitko u oporbi, već da svi zajedno i složno doprinosimo općem dobru naše općine. Spomenuto kapitalnu izgradnju i redovne djelatnosti moguće je uspješno izvršavati samo ako smo nesebični, ako nam nisu na prvom mjestu osobni interesi, već općina kao teritorijalna i zavičajna cjelina u kojoj moramo svakom stanovniku omogućiti što bolje uvjete života. Imajući to u vidu, proteklih dana mnogo sam razmišljao i razgovarao o sastavu poglavarstva, sastavu koji bi jamčio kontinuitet u radu, podmlaćivanje i visoku stručnost. Zato sam za članove poglavarstva predlažio Augusta Rebernjaka, Ivana Očka, Milana Brezinščaka i Nikolu Draškovića. Radujem se njihovom izboru i nadam se zaista uspješnoj suradnji.

Izbor smo proslavili prigodnom večerom. Nije to bila „večera bez politike“ kakvu najavljuje pjesnik Mile Stojić, ali ni večera bez vjere u poeziju. Poezija kao izvorno stvaralački čin kojim se posredstvom riječi otkrivaju najdublji osjećaji i doživljaji čovjekova života zasad se u meni plodonosno hrani politikom kao umijećem mogućeg. Ne znam kako dugo ću biti političar, ali

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

znam da je politici prethodilo pjesništvo i da će ovozemaljsko traganje za samim sobom završiti kao pjesnik.

6. lipnja 2005.

Uza sva velika zbivanja proteklih dana uspjelo mi je u jutarnjim satima pročitati novu knjigu pjesama *Žamor* Danijela Dragojevića, objavljenu u ediciji Meandar urednika Branka Čegeca. Dragojević je velik pjesnik čija me veličina tu i tamo iznenadi nedorečenošću očekivana izričaja ili prevelikom rastrošnošću zapisivanja. No, to ne umanjuje radost čitateljske pobožnosti pred zlatnim zrncima čiste poezije. Nikad nisam razmišljao o „centralnoj rupi svijeta“, premda sam često hodao, ne toliko nepomišljeno koliko sudbinski zanosno, po njenim ivicama. Iz gimnazijskih dana ostaju mi u sjećanju rupe na žičanoj ogradi duševne bolnice u Vrapču. U bavarskom gradiću Eichstättu živio sam „između Goethea i luđaka, ipak bliže zidu luđaka“, iza kojeg se začahuren u pjesničku svilu povukao Friedrich Hölderlin. Srećom Bog mi je udijelio obilje vokativa ili radosnih dozivanja, u tom obilju bilo je puno tužnih i sjetnih, ali daleko više mirnih i veselih. I meni se događa baš „kao u uslišanoj molitvi“. Danas ni moje kemijske olovke ne žele da budu nešto „između mutne utjehe i nejasna očaja“. I ja živim na svom brijegu. I ne vidim mu drugu stranu, ali imam povjerenje u nepoznat joj izgled i tišinu, u sjetu koja podjednako, istovremeno misli i sanja. Prolazim kao „kratko podšišana sjena“.

22. srpnja 2005.

Drugi dan godišnjeg odmora. Prije podne obavio sam u Ljubljani razgovor za emisiju Radija Slovenije. Na povratku svratih u Kozjanski park, posjetio sam Lesično i Pilštanj, mjesta koja su mi ostala u sjećanju iz djetinjstva, kad sam s ocem pješačio i hodočastio sutlanskim podnebljem. Zavjetna crkva Marije pomoćnice kršćana u Zagorju kod Lesičnog nalazi se doista na lijepom brežuljku, izvana lijepo uređena, ali zaključana. Pilštanj je u srednjem vijeku bio trgovačko naselje koje se ponosilo s deset sajmova godišnje. Iz tih slavnih vremena sačuvan je jedino stup srama ili „pranger“ na kojem su lancima bili prikovani prijestupnici.

25. srpnja 2005.

U jedan iza ponoći krenuli smo nas troje - Branka, Viktorija i ja - iz Vrbišnice u Zaostrog. Bez ikakve gužve na cestama. Prvi put vozio sam autocestom od Zagreba do Splita. Svo troje oduševljeni smo tom poveznicom sjeverne i južne Hrvatske, oduševljeni tunelima, vijaduktima i odmorištima. U Dućama prije Omiša popili smo kavu kod prijatelja i pjesnika Ivana Šarolića, vlasnika autokampa s pješčanom plažom. I dok se njegova nježna, plaha supruga Dragana, povjeravala mojim suputnicama, nas dvojica oživjeli smo uspomene iz studentskih dana na beogradskim ulicama. Spominjali smo Juru Kaštelana, koji je napisao pogovor prvoj Šarolićevoj zbirci pjesama, njegove stihove o kamenoj kosi Mosora. Sjetili smo se Drage Ivaniševića čiji se „did sa zvizzdan družija i uza Boga sta“. Odali smo dužno poštovanje našem preminulom kolegi Andželku Novakoviću, predsjedniku društva Poljičana i uredniku omiške *Morske vile*. Naš domaćin otpratio nas je do Omiša i pokazao nam jednokatnu zgradu nekadašnjeg ilirskog

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

sjemeništa, potom sjedišta poljičke općine, a danas se u njenom prizemlju nalazi gradski komorni teatar i održavaju koncerti. Pod dojmom veličanstvenih kamenih vrata, kroz koja se bistra Cetina ulijeva u more, nastavili smo vožnju sunčanom makarskom rivijerom i stigli u Zaostrog taman na ručak.

29. srpnja 2005.

Naš domaćin fra Ante Babić, gvardijan franjevačkog samostana u Zaostrogu, obično nam se pridruži za vrijeme ručka i večere te možemo iz prve ruke saznati nešto više o znamenitom kulturnom blagu Zaostroga. To je samostan u kojem se čuva krštenica i rukopisi proslavljenog fra Andrije Kačića Miošića, uzornog franjevca, propovjednika, a nadasve pjesnika i prozaika, autora *Razgovora ugodnog naroda slovenskog*, djela koje je imalo velik utjecaj na hrvatske pisce i običnog malog čovjeka, djela koje je narod nazvao jednostavno *Pismaricom* (pisanom na štokavskoj ikavici).

Rano ujutro poklonih se ispred nadgrobne ploče na ulazu u crkvu Marijina uznesenja fra Andriji, velikanu hrvatske povijesti i književnosti. Potom mi je gvardijan otvorio prostorije muzeja s vrlo vrijednom ostavštinom slika Mladena Veže i ostalih likovnih majstora, prostorije s vrijednim predmetima iz rimskog i srednjovjekovnog razdoblja. Sve bi to trebalo biti vrednovano i stručno izloženo, napomenuo je, ali to nadilazi trenutne mogućnosti samostana. Razgledao sam samostanku knjižnicu i arhiv. U knjižnici se čuva preko dvadeset inkunabula napisanih prije Gutembergova pronalaska vještine tiskanja knjiga, zatim preko dvadeset i pet tisuća knjiga i

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

periodike. Arhiv posjeduje brojne zapise, odluke i naredbe iz turskih vremena, vrlo vrijedna povijesna svjedočanstva.

Imajući na pameti svo bogatstvo samostana, časnu starinu i hrvatsku kulturnu osovину, za ručkom i večerom koje nam poslužuju na otvorenom prostoru samostanskog klaustra, osjećam se, osobito za večerom pod svjetiljkama usplamnjelih baklji, ispunjen tjelesnom vedrinom i duhovnom puninom kršnog hrvatskog čovjeka.

30. srpnja 2005.

Na plaži, uz plivanje i sunčanje, pročitao sam potresan i dojmljiv roman Philippea Claudela *Sive duše*. Napeto štivo s gotovo filmskim prizorima. Priča je smještena u francuski gradić, a radnja se zbiva za vrijeme Prvog svjetskog rata. Policijski načelnik prisjeća se svih razorenih života povezanih s tajanstvenim ubojstvom mlade djevojke Josephine. Naslov se nameće iz njenog priznanja: „Nikad nisam srela ni gada ni sveca. Ništa nije posve crno ili bijelo, prevladava sivo. Ni ljudi ni njihove duše, svejedno... Ti si siva duša, lijepo siva, kao sve...“ Na kraju se razotkriva velika tajna, policijski načelnik kao ubojica svog sina jedinca, samo zato što mu je voljena supruga umrla na porodu, i to najviše njegovom krivicom, jer nije bio uz nju, već se zadržao u veselom društvu. Valja mi prepisati nekoliko zaključnih rečenica: „Znamo li zašto dolazimo na svijet, zašto ostajemo?... Na moj čin nagnala me praznina. Naš sin bio bi mali

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

nesretnik, živio bi i rastao pored mene za koga je život samo praznina, velika crna rupa bez dna
uz čiji se rub vrtim u krugu, izgovaram riječi da se uz njih kao za zid uhvatim.“

31. srpnja 2005.

U ranim jutranjim satima čitao sam teško probavljivu knjigu Slavoja Žižeka *O vjerovanju* s podnaslovom *Nemilosrdna ljubav*. Autor je dvije godine mlađi od mene, profesor filozofije i teorijske psihoanalize na Filozofskom fakultetu u Ljubljani, gostovao je na desetak svjetskih fakulteta, sudjelovao na petstotinjak znanstvenih skupova, objavio pedesetak knjiga. Moram priznati da sam oduševljen njegovom načitanošću, duhovitim primjedbama i znanstvenom lakoćom promišljanja. S velikom znatiželjom očekivao sam Žižekovo priznanje o vlastitom vjerovanju, ali ništa od očekivanog. Tek izazovnost pojedinih naslova i podnaslova, otvorenost za svaki izazov vjerovanja.

„Krist ne iskupljuje čovječanstvo time što plaća cijenu za naše grijeha, nego time što nam pokazuje da se možemo probiti van iz zatvorenog kruga grijeha i plaćanja. Umjesto da plati za naše grijeha, Krist ih doslovno briše, on svojom ljubavlju retroaktivno čini da ne budu.

Krist nije čovjek plus Bog: ono što u njemu postaje vidljivo je naprsto božanska dimenzija u čovjeku kao takvom. Stoga božanstvo nije ono Najviše u čovjeku, čisto duhovna dimenzija

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

prema kojoj svi ljudi teže, nego prije neka vrsta prepreke, nekakva kost u grlu, nešto nedokučivo, zbog čega čovjek nikad ne može potpuno postati čovjekom, istovjetnim sebi samome.

Krist ne obavlja našu zadaću umjesto nas, on ne plaća naš dug, on nam samo daje priliku – svojom smrću potvrđuje našu slobodu i odgovornost, to jest samo otvara mogućnost za to da sami sebe iskupimo (osmislimo, opravdamo) skokom u vjeru, to jest izborom da živimo u Kristu, da dragovoljno preuzimamo višak Života, umjesto da ga projicimo na neki lik Drugoga.“

Čini mi se da Žižek ipak previše koketira svojim ljevičarskim svjetonazorom, misaonim nabojima Lacana, Marxa, Hegela, Schelinga i Kanta. Knjiga završava svođenjem kršćanstva na Marxovu jedanaestu tezu o Feuerbachu, što znači da nas kršćanstvo poziva da živimo po Ljubavi, a ne po Zakonu. To je svakako poželjan i zavodljiv završetak, ali moramo znati da se jedanaestom tezom o Feuerbachu pokušavalo jednako tako opravdati Lenjinovu, Brozovu ili bilo koju diktaturu.

20. listopada 2005.

U kongresnoj dvorani Grand hotela Četiri opatijska cvijeta pisustvovao sam protekla dva dana izbornoj skupštini Udruge općina te Saveza udruga općina i gradova. Udruga općina nije imala kvorum, jer se nije odazvala trećina članica. Održana je jedino izborna skupština Udruge gradova na kojoj je za predsjednika izabran gradonačelnik Rijeke Gojko Obersnel. Sutradan su

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

predstavnici Urban Instituta upoznali nazočne s analizom funkcionalnih zadaća lokalne samouprave i dali preporuke za daljnju decentralizaciju. Naglašeno je da bi se ubuduće školstvo, poljoprivreda i gospodarski razvoj mogli spustiti na nivo općina, a možda i zdravstvo, kao što je to u nekim zemljama Europske unije. O tim temama raspravlјat će se na okruglim stolovima koji su predviđeni u pojedinim regijama tijekom mjeseca studenog. U drugom dijelu je dr. Ivan Grdešić s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu upoznao nazočne s izbornim sustavima i postupcima na lokalnoj razini te s ocjenom Prijedloga zakona o neposrednim izborima župana, gradonačelnika i načelnika. Na poslijepodnevnoj sjednici predstavnici gradova Rijeke, Rovinja, Labina i Crikvenice iznijeli su vlastita iskustva glede lokalnog gospodarskog razvoja, komunikacije s građanima i modernizacije upravljanja u lokalnoj samoupravi. Između predavanja iskoristio sam priliku za upoznavanje i razmjenu iskustava s mnogim kolegama, općinskim načelnicima i gradonačelnicima.

7. svibnja 2006.

U knjižnici sam sasvim slučajno naišao na knjigu *Prije kraja* Ernesta Sabata i sjetio se tmurnog predvečerja prije tridesetak godina, kad sam tragajući za samim sobom u Beogradu, na Terazijama, ušao u knjižaru i posegnuo rukom za knjižicom pod naslovom *Tunel* koju sam smjesta kupio i na dušak pročitao. Bio je to moj prvi susret s velikim argentinskim svjedokom vječnosti koji me tri desetljeća kasnije ponovno ohrabruje.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Život se često sastoji od niza propuštenih susreta.

Pisac mora biti nepotkupljiv svjedok svog vremena, imati hrabrosti reći istinu i ustrajati protiv svake dogme koja, zaslijepljena svojim interesima, zaboravlja svetost ljudske osobe.

Razdvajanjem magijskog i logičkog uma čovjek je izgubio svoju iskonsku prirodu i zauvijek se prekinuo sklad čovjeka sa samim sobom i sa svemirom.

Odgurnut u svijet tunela i prolaza, stranputica i raskrižja, u turobne krajolike i mračne zakutke, čovjek strepi jer nema nikakvog cilja niti mogućnosti bilo kakvog susreta.

U mračna vremena pomažu oni koji su znali hodati u mraku.

Sabato u svom literarnom testamentu otkriva izniman temperament, nesalomljivu upornost, svoju patnju i borbu protiv nepravdi, suosjećanje s najugroženijima, potpunu predanost umjetnosti i neograničenu vjeru u mlade. Pišući o vlastitom nepovjerenju u znanost, o dvojbama s Bogom, o kloniranju i radioaktivnosti, o otpadnicima od društva, o konzumizmu kao supstituciji raja, Sabato na podlozi egzistencijalne filozofije neumorno zagovara čovjeka u defektnim i posve beznadnim socijalnim odnosima suvremenoga svijeta.

28. svibnja 2006.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Tek mi je ovih dana, poslije trideset i pet godina, Vitomir Lukić, bosansko-hercegovački pripovjedač, romanopisac, eseist, putopisac, književni i likovni kritičar, knjigom meditativne proze *Sanovnik nasmijane duše* objasnio naslov moje prve pjesničke zbirke *Bjegunac svete uspomene*. Ovako piše Lukić: „Bjegunac uzima svaki dan na svoja drhtava čula kao uzdarje, pehar do vrha pun svjetla. On štuje zemlju koja čvrsto podržava njegove korake, ushićeno dotiče stvarnost kao splav spasa što plovi jasnim oceanom dana. Melodije koje se šire ispod svodova sna jedina su istinska glazba koju je božanstvo odsviralo na instrumentu naše duše“.

Već sam ranije pročitao njegovu prvu zbirku pripovjedaka *Soba za prolaznike*, znao sam da je neko vrijeme boravio u Indiji, ali nisam znao za njegovu nasmijanu dušu. Nisam znao da je bio ministar vjeroispovijesti u prvoj vladi Bosne i Hercegovine. Šteta što je sa svojom nasmijanom dušom odselio na onaj svijet u šezdeset i drugoj godini života.

23. travnja 2007.

Na svečanoj proslavi Dana županije u Svetom Križu Začretje, u nazočnosti predsjednika Stjepana Mesića i njegove pratnje, saborskih zastupnika i brojnih župana, među kojima je bio i predsjednik seljačke stranke Josip Friščić, primio sam najviše županijsko priznanje - *Plaketu za životno djelo*. Bio sam u središtu pozornosti, obasipan mnogim čestitkama, a najsrdačnijom držim čestitku mladog doktora znanosti Ivana Đikića, svjetski poznatog znanstvenika koji je na proslavu doletio iz Los Angelesa i odmah se avionom vratio u Njemačku. On je također dobio priznanje za promicanje Krapinsko-zagorske županije. Za svečanom trpezom reče mi da je

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

saznao sve o meni s web stranica. Na upite novinara odgovarao sam da mi to najviše županijsko priznanje služi na čast, ali me istovremeno obvezuje da svojim djelovanjem iz dana u dan opravdavam ukazano mi javno poštovanje. Nadam se da će ovo priznanje znatno doprinijeti mom političkom nastojanju da svoju karijeru završim u Hrvatskom saboru ili u hrvatskoj diplomaciji, premda sam svjestan zagorskog jala i licemjerstva stranačkih kolegica i kolega. U svakom slučaju književno stvaralaštvo je moja jača strana i pomaže mi da u politici ustrajavam na čovječnosti i poštenju. Valja mi prije svega paziti na zdravlje i ustrajno raditi na duševnom i duhovnom miru te općem blagostanju.

8. kolovoza 2007.

Spomendan smrti Stjepana Radića doživljavam ponajprije kao zrcalo prepoznavanja radićevštine u svom osobnom djelovanju i obnašanju političke dužnosti. Osnivača i prvog predsjednika Hrvatske seljačke stranke krasile su odlike zanosnog idealista i realnog političara, hrvatskog rodoljuba i poštenjaka, neuprljanog i bespoštедnog kritičara korupcije, odlike koje bi njegovim stranačkim sljedbenicima i poštovateljima morale postati osvježavajućim političkim napitkom pred ovogodišnje parlamentarne izbore, kad će mnogi kandidati za Sabor obmanjivati narod ispraznim riječima i još ispraznijim obećanjima.

Kao načelnik izrazito pogranične općine, a pogotovo kao književnik i baštinik hrvatske i slovenske povijesti i kulture, oduševljen sam Radićevim državnopravnim stajalištem koje je iznio 1918. godine: „Zajedno sa Slovincima želimo i hoćemo do kraja izgraditi svoju narodnu

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

demokratsku državu Hrvatsku. U toj će hrvatskoj državi naša braća Srbi imati sva ona prava, koja i mi. Budu li se Srbi protivili ovoj hrvatskoj državi, nastojat ćemo iz svih sila, da ju oživotvorimo i bez njih, pače i protiv njih, jer smo uvjereni, da bez jedinstva sa svim Slovencima i bez cjelokupnosti povijesne hrvatsko-bosansko-dalmatinske trojednice nema hrvatskom narodu ni opstanka, a kamo li napretka.“ Danas bismo s pravom mogli reći da bez dobrosusjedstva sa Slovencima nema hrvatskom narodu napretka. Zato bi hrvatski političari, ugledavši se na tradicionalnog hrvatskog seljaka, morali s prvim susjedom najprije uspostaviti među i međaše, postići neupitno razgraničenje, jasan i dugoročan, međunarodno prihvaćen i potvrđen dogovor o granici.

Spomendan smrti Stjepana Radića kalendarski je najuže povezan s Danom pobjede i domovinske zahvalnosti. Prije tri dana proslavili smo dvanaestu obljetnicu akcije Oluja u kojoj je oslobođeno oko jedanaest tisuća četvornih kilometara okupiranog područja, a kruna te akcije bilo je oslobođanje hrvatskog kraljevskog grada Knina, središta srpske pobune od početka devedesetih godina minulog stoljeća. Ta i ostale sjajne pobjede u Domovinskom ratu obvezuju nas da postanemo članicom Europske unije na tragu one Hrvatske za koju su se borili hrvatski branitelji, ali i stoljećima stradali hrvatski domoljubi.

22. kolovoza 2007.

Sedam dana godišnjeg odmora proveo sam s Brankom na otoku Visu, u hotelu Issa, na četvrtom katu, u sobici s balkonom i predivnim pogledom na Višku uvalu. S tog balkona promatrao bih rano ujutro pojavljivanje Sunca i pjevaо hvalnice Stvoritelju. Jutarnje pojavljivanje Sunca na Visu prizivalo mi je u sjećanje Egipćane koji su Boga nazvali Suncem, možda upravo zato jer se prilikom njegova izlaska na mediteranskim otocima najživljje osjeti tračak božanske topoline, ljubavi i vječne mudrosti.

Budući da smo na Vis došli s autom, razgledali smo gotovo sve znamenitosti (Vis, Kut, Komižu) i velik dio uvala, a najviše se kupali u uvali Srebrna, gdje je plaža sačinjena od srebrnih oblutaka, voda kristalno čista, u kojoj se nebesko Sunce božanski blista. Posjetili smo Titovu špilju, odnosno dvije špilje, rezidencijalnu i privatnu. Šteta što to nije turistički bolje osmišljeno. U selu Podšipilje kušali smo viška vina, vugavu i plavac, rakiju rogačicu i kadulju, jeli višku pogaču i kolač od smokava.

Uz obilje plivanja i sunčanja u hladovini sam pročitao roman talijanskog pisca Antonia Tabucchija *Tristano umire*. Riječ je o dugačkom solilokviju čovjeka na samrti, čovjeka koji pokušava ispričati svoj život piscu kako bi ga potonji mogao ponovno oživjeti u književnom djelu. U priči, presijecanoj fragmentima talijanske političke stvarnosti, Tristano niže halucinantne retrospektive rata, fašizma pod Mussolinijem, pokreta otpora u kojem je sudjelovao, proživljenih ljubavi. Tabucchi na mnogim stranicama tematizira i problematizira ulogu pisca i intelektualca u suvremenom društvu, čija je zadaća sumnjati u savršenstvo, jer svako savršenstvo generira ideologiju i totalitarističke ideje, a demokracija nikako nije stanje savršenstva.

12. listopada 2008.

Sudionici ovogodišnjih Zagrebačkih književnih razgovora posjetili su danas, na kraju četverodnevnog međunarodnog skupa, općinu Hum na Sutli, zato što u toj općini načelničku dužnost obnaša hrvatski književnik. Središnja tema ovogodišnjih razgovora bila je osobna memorija, kolektivna i intertekstualna memorija kao civilizacijsko nasljeđe, te medijsko ukidanje memorije. Drage goste dočekao sam u Lupinjaku, upoznao ih sa znamenitostima Huma na Sutli, bio s njima na ručku u rustikalnoj „hiži“ Ivana Žerjava u Druškovcu, i prije nego što su nastavili put prema Belcu, predao im prigodne poklone – osobnu kartu općine na hrvatskom i engleskom jeziku, izvorni suvenir „humski fraklec“ s domaćom šljivovicom, najnoviji CD s popevkama na humskom govoru, te svježe ubranu dunju kao simbol stvaralačkog nadahnuća. Nezaboravne doživljaje iz Huma na Sutli ponijeli su sa sobom i rado će o njima pričati i pisati kulturolozi Michal Babiak i Oliver Bakoš iz Slovačke, Jaroslav Otčenášek iz Češke, Jenna Bailey iz Velike Britanije, Desmond Egan iz Irske, Elisabeth von Erdmann, Rainer Grübel, Matthias F. Jacob, Gun-Britt Kohler, Goran Krnić iz Njemačke, Gio Ferri, Marica Larocchi iz Italije, Manuel Frias Martins iz Portugala, Hugo Marsan, Cécile Oumhani iz Francuska, Kristina Nikolovska iz Makedonija, Victor Radutsky iz Izraela, te Mladen Machiedo, Ante Stamać i Ana Janković-Čikoš iz Hrvatske.

17. travnja 2009.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Danas je po drugi put u Humu na Sutli održana književna manifestacija Dan Rikarda Jogovanića u organizaciji Narodne knjižnice i Hrvatskozagorskog književnog društva, koji su je utemeljili s ciljem da se njeguje sjećanje na ime i djelo jednog iz plejade znamenitih i zaslužnih Zagoraca, a dodjelom godišnje književne nagrade s njegovim imenom vrednuje se autorsko djelo iz područja eseistike i publicistike. Nagrada se sastoji od povelje i novčanog iznosa. Ove godine dodijeljena je mr. Ivanu Cesarcu za iznimian doprinos u promoviranju književnih vrijednosti Hrvatskog zagorja i knjigu *Dramsko-scenski rad Tomaša Mikloušića u kontekstu starije kajkavske drame*. Dobitnika nagrade predstavio je hrvatski književnik Vladimir Poljanec, naglasivši da profesor Cesarec još od gimnazijskih dana objavljuje svoje rade u listovima, časopisima i prigodnim glasilima. Ovogodišnjem laureatu uručio sam nagradu u dvostrukoj ulozi, kao načelnik općine i predsjednik Hrvatskozagorskog književnog društva, a ponajprije kao njegov dugogodišnji suradnik i prijatelj.

11. svibnja 2009.

Danas je ministar regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva Petar Čobanković potpisao s načelnicima i gradonačelnicima Krapinsko-zagorske županije u Donjoj Stubici ugovore iz Programa integralnog razvoja lokalne zajednice. Općina Hum na sutli poslala je zahtjev za adaptaciju zgrade kupljene od Hrvatskih cesta u općinsku vijećnicu, kako bi na taj način mogla dom kulture vratiti njegovo prvobitnoj namjeni. Zahtjev je odobren i imao sam čast i zadovoljstvo potpisati ugovor temeljem kojeg se našoj općini odobrava preko dva milijuna

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

bespovratnih sredstava, kako bismo u prizemlju zgrade mogli opremiti ured za prijem invalida, arhiv, turistički ured, ured političkih stranaka, sanitarije i spremište, na katu ured pročelnika, urede pojedinih djelatnika, pisarnicu, čajnu kuhinju i sanitarije, a u potkovlju ured načelnika, vijećnicu, hodnik i sanitarije. Trenutno imamo prijavljenih još nekoliko projekata na državnim natječajima, a izvršene su uglavnom sve pripremne radnje za odobravanje pilot projekta odvodnje i kanalizacije koji bi zajedno s Hrvatskim vodama trebalo sufinancirati Bavarsko državno ministarstvo za zdravlje i okoliš.

1. lipnja 2009.

Jučer, na blagdan Duhova, nisam prošao u drugi krug za općinskog načelnika. Kao samostalni kandidat seljačke stranke obio sam 25,81 posto glasova. U usporedbi s protukandidatima dobio sam 6,64 posto manje od Dragutina Bračuna i svega 1,56 posto ili 38 glasova manje od Zvonka Jutriše, što znači da smo sva trojica bili gotovo izjednačeni, ali u drugi krug ulaze samo dvojica. Poštujem većinsku odluku birača i valja mi se suočiti s novim izazovima. Dogodilo se nešto čemu sam se najmanje nadao. Mislio sam da svojim zalaganjem za opću dobrobit općine zavrijeđujem barem još jedan mandat, ali drevna mudrost govori mi da se nalazim na početku svoje sreće bez ikakve ljage i upućuje me na dublji smisao postojanja. Jesam li to u protekla dva mandata otišao predaleko od sebe? Valja se varatiti svom neotuđivom posjedu, čitanju, vedrom i zanosnom življenu, prevodenju i pisanju. Cijelu noć sabirao sam misli i naslućivanja. Želim što

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

sabraniji i mirniji otići na posao, pripremiti se za dostojanstvenu primopredaju dužnosti i tražiti novo zaposlenje, odnosno službu koju će predano obnašati.

6. lipnja 2009.

Za vrijeme pospremanja osobnih i sređivanja službenih dopisa u ured, kojeg moram napustiti za desetak dana, prožimaju me osjećaji tuge za onim što više neću biti. U glavi mi se vrte crne misli o životnoj promašenosti. Zašto se to moralo dogoditi? A mogao sam uživati u materijalnim dobrima i začiniti uživanje pikantnim duhovnim proplamsajima, putovanjima diljem svijeta, razgledavanjem svjetskih čuda prirode i tehnike...

Dogodilo se, jer se očito moralo dogoditi, tješim se u popodnevним satima, dok spalujem suvišne papire i brošure. Pritom me salijeću zajedljive misli kako se ne isplati pisati, kako je sve već napisano. Nadvijaju se nada mnom crne misli o suvišnosti življenja, podsjećaju me da sam već u mladosti pomišljao na samoubojstvo. Točno je, povlađujem turobnim mislima, pomišljaо sam tada na samoubojstvo kao najkonkretniji vid prerastanja sebe u pjesničkom zanosu, što je urodilo novim životnim avanturama, brojnim knjigama koje sam objavio i preveo, raznim službama koje sam obavljao i dužnostima koje sam obnašao. Možda pjesnički zanos još uvijek tinja negdje u meni, bilo bi dobro što prije raspiriti žeravicu.

17. lipnja 2009.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Danas sam uredno i korektno izvršio primopredaju dužnosti novoizabranom načelniku Zvonku Jutriši i njegovom zamjeniku Milanu Brezinčaku. Učinio sam to baš onako kako sam ovu općinu vodio od njenog osnivanja naovamo. U završnoj riječi posebno sam naglasio da je i prije osnivanja općine, za vrijeme mjesne zajednice, bilo puno toga ostvareno za dobrobit naših građana. Više manje svi dužnosnici znaju što je našim ljudima najpotrebnije i nastoje to ostvariti. Tako smo i mi - ja kao načelnik, članovi poglavarstva, vijeća i djelatnici općinskog upravnog odjela, a zahvaljujući dobroj suradnji s vanjskim suradnicima u županiji, ministarstvima, državnim ustanovama, institucijama i fondovima – za našu prelijepu općinu učinili koliko smo najviše mogli. Vjerujem da će novoizabrani načelnik, kao i svi dobromanjerni građani ove općine, prznati da je i prije njega bilo puno toga urađeno. Želim mu da nastavi ostvarivati još bolje rezultate za dobrobit svakog stanovnika općine. Moji stranački kolege vijećnici i ja osobno podržat ćemo svaki dobro obrazložen i hvalevrijedan projekt.

23. lipnja 2009.

Pismenu zamolbu za posao u hrvatskoj diplomaciji jutros sam poslao Gordiju Jandrokoviću, ministru vanjskih poslova, napomenuvši da sam još u prosincu 1995. ispravno riješio sve testove iz opće kulture svijeta, kulture i povijesti hrvatskog naroda te iz njemačkog i slovenskog jezika. Tadašnji zamjenik voditeljice personalnog odjela reče mi da je time kod njih sve riješeno i mogu se nadati imenovanju od strane ministra. U međuvremenu sam odradio dva načelnička mandata u svojoj zavičajnoj općini Hum na Sutli gdje mi je potkraj drugog mandata bila najdražom gošćom Jadranka Kosor, tadašnja potpredsjednica i ministrica, a danas predsjednica Vlade Republike

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Hrvatske. Mislim da za te poslove ispunjavam sve uvjete, što je vidljivo iz moje biografije i bibliografije koju prilažem.

30. lipnja 2009.

Danas sam nazvao Jakova Sedlara i podsjetio ga da je jednom davno, u vrijeme snimanja kratkometražnih filmova o Večenaju i Kovačiću, bio zajedno s Pajom Kanižajem i još nekim suradnicama u Humu na Sutli. Izmijenili smo tada tek nekoliko riječi, ali mi je susret ostao u trajnom sjećanju. U međuvremenu Sedlar je postao jedan od najuglednijih hrvatskih redatelja i filmskih režisera. Držim da mi upravo on možete najviše pomoći u ostvarenju mog autorskog nauma. Naime, vjerujem da bi se po mojoj knjizi *Nadgrobna svjetlost* (biografski roman o mučki ubijenom svećeniku) mogao snimiti potresan cjelovečernji film. Ja nisam vješt pisaru scenarija, ali mu s velikom odanošću i poštovanjem stojim na raspolaganju.

19. listopada 2009.

Večeras sam na sjednici općinskog odbora seljačke stranke pročitao sljedeće obrazloženje: „Na svim dosadašnjim stranačkim skupovima uvijek sam svoje govore završavao pozivom: Budimo Humčani složni i sretni. Međutim na zadnjoj sjednici općinskog odbora dogodilo se nešto čemu

smo se najmanje nadali, dogodila se retorika koja nužno vodi do podjele, do rascjepa u svakoj, pa tako bi vodila i u našoj općinskoj organizaciji. Ta retorika nije mi dala mirno spavati, pogotovo jer se kao predsjednik koji već desetu godinu vodim ovu organizaciju smatram najodgovornijim za očuvanje sloge i jedinstva u njoj. Najstariji članovi dobro znaju da sam bio simpatizer seljačke stranke još prije osnivanja općinske organizacije. Na osnivačkoj skupštini potkraj veljače 1994. pozdravio sam sve nazočne kao prvi načelnik ove općine. Službeno sam postao član seljačke stranke u listopadu 1998. godine, a u ožujku 2000. jednoglasno sam bio izabran za predsjednika općinske organizacije. Tu časnu dužnost, kao i dužnosti člana odbora županijske organizacije i člana glavne skupštine, obnašam neprekidno već desetu godinu. U svom djelovanju i svojim nastupima uvijek sam naglašavao kako općinsku organizaciju i svoju općinu moramo prihvati kao zavičajnu obitelj, kako moramo davati sve od sebe da budemo doista Humčani složni i sretni. Bili smo to 1997. kad smo samostalno izašli na izbore i dobili 4 vijećnika, bili smo to 2001. kad smo također dobili 4 vijećnika i svog općinskog načelnika, bili smo to 2005. kad smo dobili 7 vijećnika i zadržali svog općinskog načelnika. Nažalost, to više nismo od izbora 2009. kad smo doduše dobili opet 4 vijećnika, ali smo izgubili svog načelnika. A zašto smo ga izgubili? Zato što iz moralnih razloga nisam mogao koalirati s pojedincima iz drugih stranaka. Zato što smo samostalno izašli na izbore. Bio sam uvjeren da smo za to dovoljno jaki po broju članstva i našoj stranačkoj slozi, te po svim dobrim djelima koja smo učinili za dobrobit općine. Ali, prevario sam se glede stranačke sluge. Previdio sam, a zajedno sa mnom i neki predsjednici naših ogranačaka i članovi općinskog odbora, da se već duže vrijeme, najmanje godinu dana, protiv mene vodila urotnička hajka. Ti su urotnici rovarili unutar naših redova. Na sve moguće načine ogovarali su moje ime i djelo, samo da me maknu s načelničkog mjesta. Nakon izbornih rezultata osjećao sam se žrtvom njihove prljave predizborne kampanje i

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

njihova ogovaranja, ali nipošto krivcem za rezultate izbora, jer istina će kad-tad doći na vidjelo.

Proteklih deset godina sve sam davao od sebe i za stranku i za općinu. Ali na to su birači zaboravili i dogodilo se ono čemu smo se najmanje nadali.”

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>